

Утвърдил:

Декан

Дата

СОФИЙСКИ УНИВЕРСИТЕТ "СВ. КЛИМЕНТ ОХРИДСКИ"

Факултет: Славянски филологии

Специалност: (код и наименование)

--	--	--	--	--	--	--	--	--

Избираема дисциплина за летене семестър: Българска филология задочно обучение

УЧЕБНА ПРОГРАМА

Дисциплина:

--	--	--	--

(код и наименование) Преписите на „История славянобългарска“ на о. Паисий

Хилендарски: хора, селища, пътища

проф. д-р **Маргарет Димитрова**

Асистент:

Учебна заетост	Форма	Хорариум
Аудиторна заетост	Лекции	20
	Семинарни упражнения	
	Практически упражнения (хоспетиране)	
Обща аудиторна заетост		20
Извънаудиторна заетост	Реферат	
	Доклад/Презентация	
	Научно есе	
	Курсов учебен проект	15
	Учебна екскурзия	
	Самостоятелна работа в библиотека или с ресурси	15
Обща извънаудиторна заетост		30
ОБЩА ЗАЕТОСТ		60
Кредити аудиторна заетост		1
Кредити извънаудиторна заетост		1
ОБЩО ЕКСТ		2

№	Формиране на оценката по дисциплината ¹	% от оценката
1.	Workshops {информационно търсене и колективно обсъждане на доклади и реферати)	
2.	Участие в тематични дискусии в часовете	20
3.	Демонстрационни занятия	
4.	Посещения на обекти	10
5.	Портфолио	
6.	Тестова проверка	
7.	Решаване на казуси	
8.	Текуща самостоятелна работа /контролно	
9.	Курсова работа	50
10.		
11.		
12.	Изпит	20

Анотация на учебната дисциплина:

„Животът“ на един текст е в използването му: четене, обсъждане, разпространение, влияние, досътворяване. „История славянобългарска“ се разпространява предимно чрез преписване дори и след като е отпечатан „Царственикът“ на Христати Павлович. Курсът цели да представи хората и местата, за които се знае, че са досътворявали, пазели и предавали на други историйцата на о. Паисий. Използва се електронният продукт geographyofletters.org: „Пътища на преписите на „История славянобългарска“. От студентите се очаква да издирят материали за преписвачи, редактори, пазители, читатели на преписите на „История славянобългарска“; за местата, където тези преписи са се използвали и съхранявали – за културния контекст; за съвременното отношение на хората към ръкописните съкровища и техните създатели по места.

Предварителни изисквания:

Курсът е подходящ за студенти, които са изучавали (в университета или в средното си образование) история на българската литература, особено литературата и културата на Възраждането.

Очаквани резултати:

¹ В зависимост от спецификата на учебната дисциплина и изискванията на преподавателя е възможно да се добавят необходимите форми, или да се премахнат ненужните.

От студентите се очаква да издирят материали за личности и места, свързани със създаването и разпространението на преписи и преработки на „История славянобългарска“.

Учебно съдържание

№	Тема:	Хорариум
1	„История славянобългарска“. Зографски първообраз. Атон. Хилендарски манастир. Зографски манастир.	2
2	Термини в текстологията и археографията. Автограф, протограф, антиграф, апограф. Препис, преработка, редакция, компилация, версия, текстово семейство, подложка, оригинал. Особенности на ръкописите: формат, материали, труд, авторитетен текст, колофон, бележка, приписка.	2
3	Из историята на българския език: XVII-XIX в. Традиционен книжовен език, църковнославянски, книжовен език на народна основа, новобългарски възрожденски книжовен език. Народен език и книжовен език.	2
4.	Ранни преписи на „История славянобългарска“. О. Паисий из българските краища. Тезата за двете „белови“. Самоков, Жеравна, Котел, Русе, Одеса, Москва.	2
5.	Втори Софрониев (котленски) препис. Софрониев „учебников вариант“. Котел, Пчелище, Елена.	2
6.	О. Пантелеймон Хилендарски и неговият препис. Хилендарски манастир, Русе.	2
7.	Влад Гладичов и неговият препис. Русе, Плевен, Габрово.	2
8.	Други преписи, принадлежащи на текстовото семейство на Пантелеймоновия препис.	2
9.	Рилски царственик. Рилски манастир, Стара загора и Старозагорско, Търновско.	2
10.	Други места: Бесарабия, Румъния, Сремски Карловци, Одеса, Банско, Пирдоп, Пазарджик, Свищов, Чирпан, Пловдивско.	2

Конспект за изпит

№	Въпрос
1	Време и място на възникване на „История славянобългарска“
2	Разпространение на „История славянобългарска“. Ранни преписи.
3	Ранни редакции на „История славянобългарска“

4.	По-късни редакции и преработки на „История славянобългарска“
5.	Рилски царственик (Рилска сглоба)
6.	Печатен „Царственик“ на Христаки Павлович
7.	Павликянски преработки.
8.	Личности, посветили се на „История славянобългарска“: преписвачи, редактори, разпространители, читатели.
9.	География на преписите.

Библиография

Основна:

География на книжовността: www.geographyofletters.org – където има посочена и библиография: <https://www.geographyofletters.org/bibliography.html>

Паисиада – предай нататък: <http://paissiada.com> (с посочена библиография)

Илия Тодоров. Паисий Хилендарски. Анотиран библиографски указател. София, 2003.

Паисий Хилендарски. История славянобългарска. Критическо издание с превод и коментар. Текста подготвиха за печат Д. Пеев, М. Димитрова, П. Петков. Превод Д. Пеев. Славянобългарска Зографска обител, Света гора, Атон (1 изд. 2012, 7 изд. 2018)

Допълнителна:

Димитрова, М., Пеев, Д. Из историята на историята – преписи и преработки на Паисиевия текст. В: Научни трудове на Пловдивския университет „Паисий Хилендарски“.

Филологически факултет. Т. 50, №1, А, 2012. Пловдив, с. 50 – 72. Радева, Н. От езика на „История славянобългарска“ към езика на нейните преписи. Част I. В. Търново: Унив. изд. „Св. св. Кирил и Методий“, 2013.

Радев, И. Отец Паисий Хилендарски. Контекст и отгласи от личността и делото му. София: Акад. изд. „Проф. Марин Дринов“, 2012. Радев, Ив. Паисий Хилендарски и Търновският край. Велико Търново, Абагар, 2012.

Дата: 14.12.2018

Съставил:
проф. д-р Маргарет Димитрова